

C/2024/4371

5.7.2024.

PADOMES IETEIKUMS

(2024. gada 25. jūnijs)

par Plānu koordinēt Savienības līmeņa reaģēšanu uz kritiskās infrastruktūras ar būtisku pārrobežu nozīmi traucējumiem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(C/2024/4371)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 292. pantu saistībā ar 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Paļaušanās uz noturīgu kritisko infrastruktūru un noturīgām kritiskajām vienībām, kas sniedz pakalpojumus, kuri ir būtiski svarīgu sabiedrības funkciju, saimniecisko darbību, sabiedrības veselības un drošības vai vides uzturēšanā, ir būtiska iekšējā tirgus un visas sabiedrības pienācīgai darbībai.
- (2) Pašreizējos mainīgajos riska apstākļos un ņemot vērā pieaugošo savstarpējo atkarību starp infrastruktūru un nozarēm un plašākā nozīmē – starpsavienojumus starp nozarēm un pāri robežām, ir nepieciešams risināt un uzlabot kritiskās infrastruktūras aizsardzību un to kritisko vienību noturību, kuras ekspluatē šādu infrastruktūru.
- (3) Incidentam, kas traucē kritiskās infrastruktūras darbību un tādējādi ierobežo vai būtiski kavē pamatpakalpojumu sniegšanu, var būt būtiska pārrobežu ietekme un negatīva ietekme uz iekšējo tirgu. Lai nodrošinātu mērķorientētu, samērīgu un efektīvu pieeju, būtu jāveic pasākumi, ar ko jo īpaši novērš kritiskās infrastruktūras incidentus ar būtisku pārrobežu nozīmi, kā norādīts šajā ieteikumā.
- (4) Koordinēta reakcija uz šādu incidentu ar būtisku pārrobežu nozīmi var izrādīties ļoti svarīga, lai izvairītos no būtiskiem traucējumiem iekšējā tirgū un pēc iespējas ātrāk nodrošinātu skarto pamatpakalpojumu sniegšanas atjaunošanu, jo šāds incidents var nopietni ietekmēt Savienības ekonomiku un iedzīvotājus. Lai laikus un efektīvi Savienības līmenī reaģētu uz šādu incidentu, ir vajadzīga ātra un efektīva sadarbība starp visiem attiecīgajiem dalībniekiem un koordinēta rīcība, kas atbalstīta Savienības līmenī. Tādējādi šāda reaģēšana ir atkarīga no iepriekš izveidotām un iespēju robežās labi ietrenētām sadarbības procedūrām un mehānismiem, kuros valstu, divpusējā, daudzpusējā un attiecīgā gadījumā Savienības līmenī skaidri noteikta katra galvenā dalībnieka loma un pienākumi.
- (5) Lai gan galvenā atbildība par reaģēšanas uz būtiskiem kritiskās infrastruktūras incidentiem nodrošināšanu ir jāuzņemas dalībvalstīm un vienībām, kas ekspluatē kritisko infrastruktūru un sniedz pamatpakalpojumus, pastiprināta koordinācija Savienības līmenī var būt atbilstīga tādu traucējumu gadījumā, kam ir būtiska pārrobežu nozīme. Savlaicīga un efektīva reaģēšana var būt atkarīga ne tikai no dalībvalstu veiktās valsts mehānismu ieviešanas, bet arī no koordinētas rīcības, kas tiek atbalstīta Savienības līmenī, tostarp no atbilstīgas ātras un efektīvas sadarbības.
- (6) Par reaģēšanu uz kritiskās infrastruktūras incidentiem, tostarp uz kritiskās infrastruktūras incidentiem ar būtisku pārrobežu nozīmi, pirmām kārtām ir atbildīgas dalībvalstu kompetentās iestādes. Šis ieteikums neietekmē dalībvalstu pienākumu nodrošināt valstu drošību un aizsardzību vai to pilnvaras aizsargāt citas valstu pamatfunkcijas, jo īpaši attiecībā uz sabiedrisko drošību, teritoriālo integritāti un likumības un kārtības uzturēšanu, saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Tāpēc šis ieteikums nav piemērojams kritiskajām infrastruktūrām, kas veic darbības minētajās jomās. Turklāt šis ieteikums neietekmē valstu procesus, piemēram, vienību, kas ekspluatē kritisko infrastruktūru, saziņu un sadarbību ar kompetentajām valstu iestādēm. Šo ieteikumu piemēro, neskarot attiecīgos divpusējos vai daudzpusējos nolīgumus, ko noslēgušas dalībvalstis un kas noslēgti starp tām.

- (7) Eiropas kritiskās infrastruktūras aizsardzību pašlaik reglamentē Padomes Direktīva 2008/114/EK ⁽¹⁾, kas attiecas tikai uz divām nozarēm, proti, transportu un enerģētiku. Minētā direktīva izveido procedūru, ko izmanto, lai apzinātu un noteiktu Eiropas kritisko infrastruktūru, un vienotu pieeju, kuru izmanto, lai izvērtētu vajadzību uzlabot šādas infrastruktūras aizsardzību. Tā ir galvenais pīlārs Eiropas programmā kritiskās infrastruktūras aizsardzībai (“EPCIP”), ko Komisija izveidojusi tās 2006. gada 12. decembra paziņojumā ⁽²⁾, un tajā ir noteikts Savienības līmeņa visu apdraudējumu satvars kritiskās infrastruktūras aizsardzībai.
- (8) Lai plašāk nodrošinātu kritiskās infrastruktūras aizsardzību un plašāk nodrošinātu to kritisko vienību noturību, kuras ekspluatē kritisko infrastruktūru un sniedz pamatpakalpojumus iekšējā tirgū, no 2024. gada 18. oktobra Direktīvu 2008/114/EK aizstāj ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2022/2557 ⁽³⁾. Direktīva (ES) 2022/2557 aptver 11 nozares un paredz noturību veicinošus pienākumus dalībvalstīm un kritiskajām vienībām, sadarbību starp dalībvalstīm un ar Komisiju, kā arī Komisijas atbalstu valstu iestādēm un kritiskajām vienībām un dalībvalstu sniegtu atbalstu kritiskajām vienībām.
- (9) Pēc *Nord Stream* gāzes cauruļvadu sabotāžas un pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, Padome pieņēma Ieteikumu par Savienības mēroga koordinētu pieeju kritiskās infrastruktūras noturības stiprināšanai ⁽⁴⁾ (“Ieteikums 2023/C 20/01”), kura mērķis ir uzlabot gatavību, reaģēšanu un Savienības un starptautisko sadarbību minētajā jomā. Minētais ieteikums jo īpaši uzsvēra nepieciešamību Savienības līmenī uzlabot koordinētu un efektīvu reakciju un operatīvo gatavību, lai novērstu tūlītējās un netiešās sekas, ko rada būtiski kritiskās infrastruktūras sniegto attiecīgo pamatpakalpojumu traucējumi ar būtisku pārrobežu nozīmi.
- (10) Tāpēc ir vajadzīgs šis ieteikums, kas ir nesaistošs akts, lai pašreiz spēkā esošo tiesisko regulējumu atbalstītu un papildinātu ar papildu Padomes ieteikumu, kurā izklāstīts Plāns koordinētai reaģēšanai uz kritiskās infrastruktūras darbības ar būtisku pārrobežu nozīmi traucējumiem (“ES kritiskās infrastruktūras plāns”), paredzot vienlaikus izmantot esošos Savienības līmeņa mehānismus.
- (11) Šis ieteikums ir saskaņots ar Ieteikumu 2023/C 20/01, lai nodrošinātu konsekveni un izvairītos no dublēšanās. Tāpēc šis ieteikums kā tāds neattiecas uz citiem krīzes un ārkārtas situāciju pārvarēšanas cikla elementiem, proti, novēršanu, gatavību un atjaunošanu.
- (12) Šim ieteikumam būtu jāpapildina Direktīva (ES) 2022/2557, jo īpaši attiecībā uz koordinētu reaģēšanu, un tas būtu jāisteno, vienlaikus nodrošinot saskaņotību ar minēto direktīvu un citiem piemērojamiem Savienības tiesību aktu noteikumiem. Šajā ieteikumā ir pieņemta visu apdraudējumu pieeja, un tas ļauj uz un izmanto esošās struktūras un mehānismus, tostarp attiecīgās Padomes darba grupas (proti, Civilās aizsardzības jautājumu darba grupu – Kritisko vienību noturība, “PROCIV CER darba grupa”), kā arī uz minētajā direktīvā esošajiem jēdzieniem, rīkiem un procesiem, piemēram, Kritisko vienību noturības grupu, kas darbojas tās uzdevumu robežās, kā noteikts minētajā direktīvā, un kontaktpunktiem, un, ciktāl iespējams, izmanto tos. Turklāt šajā ieteikumā izmantotais jēdziens “kritiskā infrastruktūra” būtu jāsaprot tāpat, kā noteikts Ieteikuma 2023/C 20/01 7. apsvērumā, proti, gan kā tāds, kas ietver attiecīgo kritisko infrastruktūru, ko dalībvalsts noteikusi valsts līmenī, gan infrastruktūru, kas noteikta par Eiropas kritisko infrastruktūru saskaņā ar Direktīvu 2008/114/EK, kā arī kritiskās vienības, kas jānosaka saskaņā ar Direktīvu (ES) 2022/2557. Tāpēc, lai nodrošinātu atbilstību Direktīvai (ES) 2022/2557, šajā ieteikumā izmantotie jēdzieni būtu jāinterpretē ar tādu pašu nozīmi kā minētajā direktīvā. Piemēram, jēdziens “noturība”, kā definēts minētās direktīvas 2. panta 2. punktā, arī būtu jāsaprot kā tāds, kas attiecas uz kritiskās infrastruktūras spēju izvairīties no tādiem notikumiem, aizsargāties pret tiem, reaģēt uz tiem, pretoties tiem, mazināt vai absorbēt tos, pielāgoties tiem un pārvarēt tos, kuri būtiski traucē vai var būtiski traucēt tādu pamatpakalpojumu sniegšanu iekšējā tirgū, kas ir būtiski svarīgi sabiedrības funkciju, saimniecisko darbību, sabiedrības veselības un drošības vai vides uzturēšanai.
- (13) Šā ieteikuma darbības joma attiecas tikai uz Direktīvā (ES) 2022/2557 minētajām nozarēm, apakšnozarēm un vienību veidiem. Minētajā direktīvā noteiktie izņēmumi būtu jāpiemēro attiecībā uz šā ieteikuma darbības jomu. Turklāt šim ieteikumam nevajadzētu dublēt jau esošos mehānismus un struktūras, kas noteikti attiecīgajos nozarspecifiskos Savienības tiesību aktos.

⁽¹⁾ Padomes Direktīva 2008/114/EK (2008. gada 8. decembris) par to, lai apzinātu un noteiktu Eiropas kritiskās infrastruktūras un novērtētu vajadzību uzlabot to aizsardzību (OV L 345, 23.12.2008., 75. lpp.).

⁽²⁾ Komisijas 2006. gada 12. decembra paziņojums par Eiropas programmu kritisko infrastruktūru aizsardzībai (COM (2006) 786 final).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2557 (2022. gada 14. decembris) par kritisko vienību noturību un Padomes Direktīvas 2008/114/EK atcelšanu (OV L 333, 27.12.2022., 164. lpp.).

⁽⁴⁾ Padomes Ieteikums (2022. gada 8. decembris) par Savienības mēroga koordinētu pieeju kritiskās infrastruktūras noturības stiprināšanai 2023/C 20/01 (OV C 20, 20.1.2023., 1. lpp.).

- (14) Turklāt jēdziens “būtiska traucējoša ietekme” būtu jāsaprot, ņemot vērā Direktīvas (ES) 2022/2557 7. panta 1. punktā paredzētos kritērijus, kas attiecas uz: i) to lietotāju skaitu, kuri izmanto attiecīgās vienības sniegto pamatpakalpojumu; ii) apmēru, kādā citas minētās direktīvas pielikumā noteiktās nozares un apakšnozares ir atkarīgas no attiecīgā pamatpakalpojuma; iii) ietekmi, ko pakāpes un ilguma ziņā varētu radīt incidenti uz ekonomiskām un sabiedriskām darbībām, vidi, sabiedrības drošumu un drošību vai iedzīvotāju veselību; iv) vienības tirgus daļu attiecīgā pamatpakalpojuma vai attiecīgo pamatpakalpojumu tirgū; v) ģeogrāfisko teritoriju, ko incidents varētu ietekmēt, tostarp jebkādu pārrobežu ietekmi, ņemot vērā neaizsargātību, kas izriet no dažu ģeogrāfisko teritoriju, piemēram, salu reģionu, attālo reģionu vai kalnu apvidu, izolācijas pakāpes; vi) vienības nozīmīgumu pietiekama pamatpakalpojuma līmeņa uzturēšanai, ņemot vērā alternatīvu līdzekļu pieejamību minētā pamatpakalpojuma sniegšanai.
- (15) Efektivitātes un lietderības labad ES kritiskās infrastruktūras plānā būtu pilnībā jāņem vērā Padomes integrētie krīzes situāciju politiskās reaģēšanas (IPCR) mehānismi⁽⁵⁾. Tam vajadzētu būt arī pilnībā koordinētam, saskaņotam un sadarbspējīgam ar visiem citiem Savienības nozaru instrumentiem vai procesiem, piemēram, procesiem, kas aprakstīti Savienības hibrīddraudu novēršanas rīkkopā⁽⁶⁾ un pārskatītajā Savienības operatīvajā protokolā hibrīddraudu apkarošanai⁽⁷⁾. Tajā būtu jāņem vērā un jāievēro Eiropas Kiberkrīžu sadarbības organizāciju tīkla (“EU-CyCLONe”) un datordrošības incidentu reaģēšanas vienību (“CSIRT”) tīkla pilnvaras, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2022/2555⁽⁸⁾. Attiecīgā gadījumā būtu jāņem vērā arī Plāns, kā koordinēti reaģēt uz plašāpmēra pārrobežu kiberdrošības incidentiem un krīzēm, kas noteikts Komisijas Ieteikumā (ES) 2017/1584⁽⁹⁾ (“Kiberdrošības plāns”), un sistēmisks kiberincidentu Eiropas līmeņa koordinācijas mehānisms attiecīgajām iestādēm (“EU-SCICF”), kā ieteikusi Eiropas Sistēmisko risku kolēģija (“ESRK”). Cik vien iespējams, būtu jāizvairās no struktūru un darbību dublēšanās.
- (16) Šis ieteikums ir balstīts uz esošajiem divpusējiem vai daudzpusējiem nolīgumiem un izveidotajiem Savienības krīžu un ārkārtas situāciju pārvarēšanas mehānismiem, jo īpaši Padomes IPCC mehānismiem, Komisijas iekšējo krīzes koordinācijas procesu ARGUS⁽¹⁰⁾ un Savienības civilās aizsardzības mehānismu⁽¹¹⁾ (“UCPM”), ko atbalsta tā Ārkārtas reaģēšanas koordinēšanas centrs⁽¹²⁾ (“ERCC”), Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) mehānismu reaģēšanai krīzes situācijās, kā arī Regulu ar ko izveido iekšējā tirgus ārkārtas situācijas un noturības pasākumu satvaru, kuriem visiem var būt nozīme reaģēšanā uz būtisku traucējumu kritiskās infrastruktūras darbībās, un šis ieteikums plašākā nozīmē ir saskaņots ar šiem esošajiem divpusējiem vai daudzpusējiem nolīgumiem un izveidotajiem Savienības krīžu pārvarēšanas mehānismiem un papildina tos.
- (17) Reaģējot uz kritiskās infrastruktūras incidentu ar būtisku pārrobežu nozīmi, minētos rīkus un mehānismus Savienības līmenī var izmantot saskaņā ar tiem piemērojamiem noteikumiem un procedūrām, kurus šim ieteikumam būtu jāpapildina, nevis jāmaina. Piemēram, Padomes IPCC mehānismi joprojām ir galvenais rīks reaģēšanas koordinēšanai Savienības politiskajā līmenī starp dalībvalstīm. Iekšējā koordinācija Komisijā notiek saskaņā ar krīzes starpnozaru koordinācijas procesu ARGUS. Ja krīze ir saistīta ar ārējo dimensiju, varētu tikt izmantots EĀDD mehānisms reaģēšanai krīzes situācijās. Saskaņā ar Lēmumu Nr. 1313/2013/ES UCPM var aktivizēt, lai reaģētu uz faktiskām dabas un cilvēku izraisītām katastrofām vai katastrofas draudiem Savienībā un ārpus tās (tostarp tiem, ko rada incidenti, kuri ietekmē kritisko infrastruktūru) ar ERCC operatīvo atbalstu. ERCC strādā ciešā saziņā ar valstu civilās aizsardzības iestādēm un attiecīgajām Savienības struktūrām, lai katastrofu pārvarēšanā veicinātu starpnozaru pieeju.

⁽⁵⁾ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2018/1993 (2018. gada 11. decembris) par ES integrētajiem krīzes situāciju politiskās reaģēšanas mehānismiem (OV L 320, 17.12.2018., 28. lpp.).

⁽⁶⁾ Skatīt Padomes 2022. gada 21. jūnija secinājumus par satvaru koordinētai ES reaģēšanai uz hibrīdkampaņām un Padomes 2022. gada 13. decembrī apstiprinātās Īstenošanas pamatnostādnes attiecībā uz satvaru koordinētai ES reaģēšanai uz hibrīdkampaņām.

⁽⁷⁾ Komisijas dienestu darba dokuments “ES protokols hibrīddraudu apkarošanai” (SWD(2023) 116 final).

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2555 (2022. gada 14. decembris), ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augstu kiberdrošības līmeni visā Savienībā un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 910/2014 un Direktīvu (ES) 2018/1972 un atceļ Direktīvu (ES) 2016/1148 (TID 2 direktīva) (OV L 333, 27.12.2022., 80. lpp.).

⁽⁹⁾ Komisijas Ieteikums (ES) 2017/1584 (2017. gada 13. septembris) par koordinētu reaģēšanu uz plašāpmēra kiberdrošības incidentiem un krīzēm (OV L 239, 19.9.2017., 36. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Komisijas 2005. gada 23. decembra paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Komisijas noteikumi par vispārējās ātrās trauksmes izziņošanas sistēmu ARGUS” (COM(2005) 662 final).

⁽¹¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1313/2013/ES (2013. gada 17. decembris) par Savienības Civilās aizsardzības mehānismu (OV L 347, 20.12.2013., 924. lpp.).

⁽¹²⁾ Ar Lēmumu Nr. 1313/2013/ES izveido visu apdraudējumu satvaru, nosakot Savienības līmeņa novēršanas, gatavības un reaģēšanas pasākumus visu veidu dabas un cilvēku izraisītu katastrofu vai katastrofas draudu pārvaldībai Savienībā un ārpus tās.

- (18) Lai gan šajā ieteikumā noteiktie procesi attiecīgā gadījumā būtu jāņem vērā saistībā ar minētajiem citiem rīkiem vai mehānismiem, kad tie tiek izmantoti, šis ieteikums apraksta arī darbības, ko varētu veikt Savienības līmenī attiecībā uz kopīgu situācijas apzināšanos, koordinētu sabiedrības informēšanu un efektīvu reaģēšanu ārpus minētajiem Savienības krīzes koordinācijas mehānismiem gadījumos, kad tos neizmanto un tie nav būtiski.
- (19) Lai attiecīgā gadījumā labāk koordinētu reaģēšanu kritiskās infrastruktūras incidentu ar būtisku pārrobežu ietekmi gadījumā, būtu jāuzlabo sadarbība starp dalībvalstīm un Savienības iestādēm, attiecīgajām Savienības struktūrām, birojiem un aģentūrām, kas darbojas, par pamatu izmantojot spēkā esošos mehānismus, saskaņā ar ES kritiskās infrastruktūras plānu. Tāpēc ES kritiskās infrastruktūras plāns būtu jāpiemēro, ja ir būtiski traucējumi pamatpakalpojumu sniegšanā, kā to novērtējušas un paziņojušas sešas vai vairāk dalībvalstis, kā arī tad, ja traucējums ietekmē Eiropas mērogā īpaši nozīmīgu kritisko vienību, kā noteikts Direktīvā (ES) 2022/2557, kā to novērtējušas un paziņojušas skartās dalībvalstis. Tas būtu jāpiemēro arī tad, ja incidentiem ir būtiska traucējoša ietekme uz pamatpakalpojumu sniegšanu divām vai vairāk dalībvalstīm vai tajās, un Padomes prezidentvalsts, vienojoties ar skartajām dalībvalstīm un apspriežoties ar Komisiju, novērtē, ka ir vajadzīga savlaicīga reaģēšanas koordinācija Savienības līmenī.
- (20) Lai gan Savienības līmeņa sadarbības satvars koordinētai reaģēšanai uz kritiskās infrastruktūras incidentiem ar būtisku pārrobežu ietekmi tiek uzskatīts par nepieciešamu, tam nevajadzētu novirzīt kritisko vienību un kompetento iestāžu resursus no incidentu risināšanas, kam vajadzētu būt prioritātei, un nevajadzētu palielināt to atbildību.
- (21) Būtu skaidri jānosaka ES kritiskās infrastruktūras plāna īstenošanā iesaistītie attiecīgie dalībnieki, lai būtu skaidrs un visaptveroš pārskats par iestādēm, struktūrām, birojiem, aģentūrām un iestādēm, kas varētu reaģēt uz kritiskās infrastruktūras incidentiem ar būtisku pārrobežu nozīmi.
- (22) Lai nodrošinātu efektīvu un savlaicīgu sadarbību saskaņā ar ES kritiskās infrastruktūras plānu, ir svarīgi, lai attiecīgie dalībnieki izraudzītos vai izveidotu kontaktpunktus. Lai nodrošinātu saskaņotību, dalībvalstīm būtu jāapsver iespēja šajā satvarā izraudzīties vai izveidot vienotus kontaktpunktus, kas jāizraugās vai jāizveido saskaņā ar Direktīvu (ES) 2022/2557.
- (23) Efektivitātes labad ES kritiskās infrastruktūras plāna testēšanai un īstenošanai, kā arī ziņošanai un pēc plāna piemērošanas gūtās pieredzes apspriešanai vajadzētu būt būtiskai daļai no tā, lai uzturētu augstu gatavības līmeni kritiskās infrastruktūras incidentu ar būtisku pārrobežu nozīmi gadījumā un nodrošinātu spēju veikt ātru un labi koordinētu reaģēšanu, iesaistot attiecīgos dalībniekus.
- (24) Ņemot vērā Padomes krīzes situāciju koordinācijas mehānisma *IPCR* struktūru un plašāk ņemot vērā iespējamo tādu krīzes koordinācijas mehānismu aktivizēšanu, kas jau pastāv Savienības līmenī, ES kritiskās infrastruktūras plānā būtu jāietver divi sadarbības veidi, ko izmanto, lai reaģētu uz kritiskās infrastruktūras incidentu ar būtisku pārrobežu nozīmi. Pirmajam būtu jāietver attiecīgas informācijas apmaiņa, kurā iesaistīti visi attiecīgie dalībnieki, sabiedrības informēšanas koordinēšana un koordinēšana, ko veic, izmantojot jau pastāvošus mehānismus, ja tos izmanto, piemēram, *IPCR* mehānismus Padomē vai *ARGUS* koordinēšanu Komisijā, ko atbalsta *ERCC* kā *IPCR* un *ARGUS* diennakts kontaktpunkts, un *EADD* mehānismu reaģēšanai krīzes situācijās. Otrajam būtu jāietver reaģēšanas papildu darbības atbilstīgi incidenta mērogam un koordinētas reaģēšanas nozīmīgumam. Šai sadarbībai būtu jāietver iesaistīšana operatīvajā, stratēģiskajā/politiskajā līmenī, kas atspoguļo līmeņus, kuri aprakstīti Ieteikumā (ES) 2017/1584 un ES protokolā hibrīddraudu apkarošanai, lai efektīvi un lietderīgi koordinētu darbības un reaģētu uz kritiskās infrastruktūras incidentiem ar būtisku pārrobežu nozīmi. Pamatojoties uz proporcionalitātes, subsidiaritātes, informācijas konfidencialitātes un papildināmības principiem un lai nodrošinātu efektīvu sadarbību, ES kritiskās infrastruktūras plānam būtu jāapraksta, kā notiek attiecīgo dalībnieku kopīga situācijas apzināšanās, kā arī koordinēta sabiedrības informēšana un efektīva reaģēšana.

- (25) Šis ieteikums būtu jāpieņem, neskarot Līguma par Eiropas Savienības darbību 346. pantu. Ar informāciju, kas ir konfidenciāla, ievērojot Savienības vai valsts noteikumus, piemēram, noteikumus par uzņēmējdarbības konfidencialitāti, ar Komisiju un citām attiecīgajām iestādēm būtu jāapmainās, pamatojoties uz vajadzību pēc informācijas un tikai tad, ja šāda apmaiņa ir nepieciešama šā ieteikuma piemērošanai. Ievērojot šo ieteikumu, nevienai dalībvalstij nebūtu jāsniedz informācija, kuras izpaušana apdraudētu tās būtiskās intereses, valsts drošību, sabiedrisko drošību, aizsardzību vai to vienību komerciālās intereses, kuras ekspluatē kritisko infrastruktūru. Tādēļ piekļuve sensitīvai informācijai, tās apmaiņa un apstrāde būtu jāsteno piesardzīgi un tikai tiktāl, ciktāl tas ir atbilstīgi un samērīgi, ievērojot piemērojamos noteikumus un pievēršot īpašu uzmanību izmantotajiem pārraides kanāliem un uzglabāšanas jaudām,

AR ŠO IESAKA.

1. Šajā ieteikumā ietvertā ES kritiskās infrastruktūras plāna ietvaros dalībvalstīm, Padomei, Komisijai un attiecīgā gadījumā Eiropas Ārējās darbības dienestam ("EĀDD"), kā arī attiecīgajām Savienības struktūrām, birojiem un aģentūrām būtu savā starpā jāsadarbjas, lai sasniegtu pielikuma I daļas 1. iedaļā izklāstītos mērķus un lai, ņemot vērā pielikuma I daļas 2. iedaļā izklāstītos principus, nodrošinātu koordinētu reaģēšanu uz kritiskās infrastruktūras incidentiem ar būtisku pārrobežu nozīmi.
2. Dalībvalstīm, Padomei, Komisijai un attiecīgā gadījumā EĀDD, kā arī attiecīgajām Savienības struktūrām, birojiem un aģentūrām būtu bez liekas kavēšanās jāpieņem ES kritiskās infrastruktūras plāns ikreiz, kad notiek kritiskās infrastruktūras incidents ar būtisku pārrobežu nozīmi un ja dalībvalsts, kurā atrodas skartā kritiskā infrastruktūra, piekrīt. Šā ES kritiskās infrastruktūras plāna kontekstā kritiskās infrastruktūras incidents ar būtisku pārrobežu nozīmi notiek tad, ja incidents, kurā iesaistīta kritiskā infrastruktūra, rada kādu no šādām ietekmēm:
 - a) būtiska traucējoša ietekme uz pamatpakalpojumu sniegšanu, kā to novērtējušas sešas vai vairāk skartās dalībvalstis un par ko paziņots Padomes prezidentvalstij un Komisijai;
 - b) būtiska traucējoša ietekme uz pamatpakalpojumu sniegšanu, ko veic īpaši nozīmīga Eiropas mēroga kritiskā vienība Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2022/2557 ⁽¹³⁾ 17. panta nozīmē, kā to novērtējusi(-ušas) skartā(-ās) dalībvalsts(-is) un paziņojusi(-ušas) Padomes prezidentvalstij un Komisijai; vai
 - c) būtiska traucējoša ietekme uz pamatpakalpojumu sniegšanu divām vai vairāk dalībvalstīm vai tajās, ja, vienojoties ar skartajām dalībvalstīm un apspriežoties ar Komisiju, Padomes prezidentvalsts uzskata, ka, piemēram, incidenta plašās un būtiskās tehniskās vai ietekmes dēļ ir vajadzīga savlaicīga politikas koordinācija reaģēšanā Savienības līmenī.
3. ES kritiskās infrastruktūras plāna attiecīgajiem dalībniekiem, kas noteikti operatīvajā, stratēģiskajā/politiskajā līmenī saskaņā ar pielikuma I daļas 3. iedaļu, būtu jācenšas mijiedarboties un sadarboties savstarpēji papildinošā veidā. Tiem būtu jānodrošina pienācīga un savlaicīga attiecīgās informācijas apmaiņa, tostarp sabiedrības informēšanas koordinēšana, un koordinēta reaģēšana, kas izklāstīta pielikuma II daļā.
4. ES kritiskās infrastruktūras plāns būtu jāpieņem, ņemot vērā citus attiecīgos instrumentus un saskaņā ar tiem, atbilstīgi pielikuma I daļas 4. iedaļai. Ja incidents ietekmē gan kritiskās infrastruktūras fiziskos aspektus, gan kibernetiķi, būtu jānodrošina koordinācija un sinerģijas ar noteikumiem par liela mēroga kibernetiķi incidentu koordinētu pārvaldību, kas paredzēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2022/2555 ⁽¹⁴⁾.
5. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka tās valstu līmenī un saskaņā ar Savienības tiesību aktiem efektīvi reaģē uz kritiskās infrastruktūras darbības traucējumiem, kas radušies pēc būtiskiem kritiskās infrastruktūras incidentiem, neatkarīgi no tā, vai tiem ir būtiska pārrobežu nozīme.

⁽¹³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2557 (2022. gada 14. decembris) par kritisko vienību noturību un Padomes Direktīvas 2008/114/EK atcelšanu (OV L 333, 27.12.2022., 164. lpp.).

⁽¹⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2555 (2022. gada 14. decembris), ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augstu kibernetiķi līmeni visā Savienībā un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 910/2014 un Direktīvu (ES) 2018/1972 un atceļ Direktīvu (ES) 2016/1148 (TID 2 direktīva) (OV L 333, 27.12.2022., 80. lpp.).

6. Dalībvalstīm, Padomei, EĀDD, Eiropas Savienības Aģentūrai tiesībsardzības sadarbībai ("Eiropols") un citām attiecīgajām Savienības aģentūrām, kā arī Komisijai būtu jāizraugās vai jāizveido kontaktpunkts jautājumiem, kas saistīti ar ES kritiskās infrastruktūras plānu. Ar informāciju būtu jārikojas saskaņā ar iedibinātajām procedūrām un noteikumiem, tostarp par rīcību ar klasificētu informāciju. Kontaktpunktiem būtu jāatbalsta ES kritiskās infrastruktūras plāna piemērošana, sniedzot vajadzīgo informāciju un veicinot koordinācijas pasākumus reaģēšanai uz būtisku kritiskās infrastruktūras incidentu. Dalībvalstīs minētajiem kontaktpunktiem, ja iespējams, vajadzētu būt tādiem pašiem kā vienotajiem kontaktpunktiem, kas jāizraugās vai jāizveido saskaņā ar Direktīvas (ES) 2022/2557 9. panta 2. punktu.
7. Dalībvalstij, kas ir Padomes prezidentvalsts, vienojoties ar skartajām dalībvalstīm, ar 6. punktā minēto kontaktpunktu starpniecību būtu jāinformē attiecīgie dalībnieki, kas iesaistīti reaģēšanā uz incidentu, par kritiskās infrastruktūras incidentu ar būtisku pārrobežu nozīmi un ES kritiskās infrastruktūras plāna piemērošanu. Informācijas apmaiņa par kritiskās infrastruktūras incidentu ar būtisku pārrobežu nozīmi būtu jāierobežo līdz tādai, kas ir būtiska un samērīga ar minētās apmaiņas mērķi, un tai būtu jānotiek, izmantojot piemērotus saziņas kanālus, tostarp attiecīgā gadījumā Integrēto krīzes situāciju politiskās reaģēšanas⁽¹⁵⁾ ("IPCR") platformu un ERCC.
8. Vajadzības gadījumā pārraides kanālu vidū būtu jāiekļauj drošie kanāli, lai neapdraudētu valstu drošību vai kritisko vienību drošību un komerciālās intereses. Informācijas apmaiņā saskaņā ar pielikumu nebūtu jāiekļauj informācija, kuras izpaušana būtu pretrunā būtiskām dalībvalstu valstu drošības, sabiedriskās drošības vai aizsardzības interesēm vai kritisko vienību drošības un komerciālajām interesēm, un saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Jo īpaši piekļuve sensitīvai informācijai, tās apmaiņa un apstrāde būtu jāsteno piesardzīgi. Klasificētās informācijas apstrādei un apmaiņai būtu jāizmanto pieejamie akreditētie rīki, kā arī pienācīgi drošības pasākumi.
9. Attiecīgajiem dalībniekiem būtu jātrenējas un jāizmēģina izmantot ES kritiskās infrastruktūras plānu un savu koordinēto reaģēšanu uz kritiskās infrastruktūras incidentu ar būtisku pārrobežu ietekmi valsts, reģionālā un Savienības līmenī, piemēram, mācībās. Šādi treniņi un izmēģinājumi varētu ietvert privātā sektora vienības, vienojoties ar visām pusēm un jo īpaši ar attiecīgajām dalībvalstīm. Jebkāda saziņa ar kritiskajām vienībām būtu jāveic ar attiecīgo dalībvalstu starpniecību. Komisijai ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm, tostarp ar PROCIV CER darba grupas, EU-CyCLONe un CSIRT tīkla starpniecību un ar ENISA atbalstu, būtu jāorganizē mācības Savienības līmenī, kurās ietverti fiziskie un ar kibernetisko drošību saistītie aspekti. Mācību mērķi būtu iepriekš jānosaka ar dalībvalstīm. Šīm mācībām būtu jānotiek līdz 2026. gada 26. decembrim. Pamatojoties uz gūtās pieredzes apmaiņu ar dalībvalstīm par minētajām mācībām, būtu jāapsver vajadzība pēc turpmākām mācībām un atbilstoši scenāriji.
10. Pēc ES Kritiskās infrastruktūras plāna piemērošanas attiecībā uz kritiskās infrastruktūras incidentu ar būtisku pārrobežu nozīmi PROCIV CER darba grupai būtu jāapspriež gūtā pieredze, kas var norādīt uz nepilnībām un jomām, kurās nepieciešami uzlabojumi. Šajā gūtās pieredzes apzināšanas procesā vajadzības gadījumā varētu iesaistīt citas attiecīgas darba grupas. Dalībvalstis tiek mudinātas attiecīgi apkopot gūto pieredzi no visiem attiecīgajiem dalībniekiem, kuri ir tieši iesaistīti reaģēšanā uz incidentu. Pamatojoties uz minētajām diskusijām, Padomes prezidentvalstij ar Padomes Ģenerālsekretariāta atbalstu, apspriežoties ar Komisiju un skartajām dalībvalstīm, būtu jānosaka ziņojums par gūto pieredzi. Vajadzības gadījumā ziņojums būtu jāklasificē atbilstošā līmenī.

Luksemburgā, 2024. gada 25. jūnijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
H. LAHBIB

⁽¹⁵⁾ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2018/1993 (2018. gada 11. decembris) par ES integrētajiem krīzes situāciju politiskās reaģēšanas mehānismiem (OV L 320, 17.12.2018., 28. lpp.).

PIELIKUMS

Šajā pielikumā ir aprakstīti mērķi, principi, galvenie attiecīgie dalībnieki, mijiedarbība ar citiem attiecīgiem krīzes un ārkārtas situāciju pārvarēšanas mehānismiem un tāda plāna ("ES kritiskās infrastruktūras plāns") darbība, ko izmanto, lai koordinētu reaģēšanu uz kritiskās infrastruktūras incidentiem ar būtisku pārrobežu nozīmi un vajadzības gadījumā uzlabotu sadarbību starp dalībvalstīm un attiecīgajām Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām attiecībā uz šādiem incidentiem saskaņā ar piemērojamiem noteikumiem un procedūrām. ES kritiskās infrastruktūras plāns nekādā veidā neietekmē citu mehānismu nozīmi un darbību.

I daļa. Mērķi, principi, dalībnieki un citi instrumenti**1. Mērķi**

ES kritiskās infrastruktūras plāna mērķis ir, reaģējot uz kritiskās infrastruktūras incidentu ar būtisku pārrobežu nozīmi, attiecīgā gadījumā sekmēt šādus trīs galvenos mērķus:

- a) kopīga situācijas apzināšanās, jo laba izpratne par kritiskās infrastruktūras incidentu ar būtisku pārrobežu nozīmi dalībvalstīs, tā izcelsmi un iespējamām sekām, ko tas rada visām attiecīgajām ieinteresētajām personām operatīvajā un stratēģiskajā/politiskajā līmenī, ir būtiska pienācīgā koordinētā reaģēšanā;
- b) koordinēta sabiedrības informēšana, jo tā palīdz mazināt kritiskās infrastruktūras incidenta ar būtisku pārrobežu nozīmi negatīvo ietekmi un samazināt atšķirības vēstījumos, kas tiek sniegti sabiedrībai dalībvalstīs, pilnībā ievērojot valstu kompetenci attiecībā uz informēšanu par krīzi. Ja tas ir sabiedrības interesēs un ja šī informēšana nekavē krīzes un ārkārtas situāciju pārvarēšanas operācijas, svarīga ir arī skaidra sabiedrības informēšana, lai mazinātu dezinformācijas sekas;
- c) koordinēta un efektīva reaģēšana, jo dalībvalstu reaģēšanas stiprināšana un sadarbība starp tām un ar attiecīgajām Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām var palīdzēt mazināt kritiskās infrastruktūras incidenta ar būtisku pārrobežu nozīmi ietekmi un ļaut ātri atjaunot pamatpakalpojumu sniegšanu tā, ka tiek mazināta neaizsargātība pret turpmākiem būtiskiem incidentiem.

2. Principi**Proporcionalitāte**

Incidenti, kas traucē kritiskās infrastruktūras darbību un/vai pamatpakalpojumu sniegšanu, bieži vien ir zem kritiskās infrastruktūras incidenta ar būtisku pārrobežu nozīmi robežvērtības, kas norādīta šā ieteikuma 2. punktā. Tādējādi tos principā var efektīvi risināt valstu līmenī. Tāpēc ES kritiskās infrastruktūras plāna piemērošana būtu jāattiecina tikai uz kritiskās infrastruktūras incidentiem ar būtisku pārrobežu nozīmi.

Subsidiaritāte

Saskaņā ar Savienības tiesību aktiem dalībvalstis ir primāri atbildīgas par reaģēšanu uz traucējumiem kritiskās infrastruktūras darbībā vai kritisko vienību sniegtajos pamatpakalpojumos. Tomēr attiecīgajām Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām un jo īpaši Eiropas Ārējās darbības dienestam ("EĀDD") var būt svarīga papildinoša nozīme kritiskās infrastruktūras incidenta ar būtisku pārrobežu nozīmi gadījumā, jo šāds incidents var ietekmēt vairākas vai pat visas saimnieciskās darbības jomas iekšējā tirgū, Savienībā dzīvojošo iedzīvotāju dzīvi, Savienības drošību un starptautiskās attiecības ar partneriem, neskarot dalībvalstu pienākumu garantēt valstu drošību un aizsardzību.

Papildināmība

ES kritiskās infrastruktūras plānā būtu jāņem vērā un jāatspoguļo darbs, ko Savienības līmenī veic esošie krīzes un ārkārtas situāciju pārvarēšanas mehānismi, proti, Padomes integrētie krīzes situāciju politiskās reaģēšanas ("IPCR") mehānismi, Komisijas iekšējais krīzes koordinācijas process ARGUS, Savienības civilās aizsardzības mehānisms ("UCPM"), ko atbalsta Ārkārtas reaģēšanas koordinēšanas centrs ("ERCC"), kas izveidots saskaņā ar Savienības civilās aizsardzības mehānismu ("UCPM") ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1313/2013/ES⁽¹⁾, un EĀDD mehānisms reaģēšanai krīzes situācijās. Tam arī būtu jābalstās uz nozaru pasākumiem, tostarp noteikumiem par

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1313/2013/ES (2013. gada 17. decembris) par Savienības civilās aizsardzības mehānismu (OV L 347, 20.12.2013., 924. lpp.).

plaša apmēra kibernetikas incidentu koordinētu pārvaldību, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2022/2555 ⁽²⁾, EU-SCICF mehānismā, ko ieteikusi Eiropas Sistēmisko risku kolēģija ⁽³⁾ ("ESRK"), Transporta kontaktpunktu tīkls ⁽⁴⁾, Eiropas aviācijas krīzes koordinācijas vienība ⁽⁵⁾, Elektroenerģijas jautājumu koordinācijas grupa ⁽⁶⁾, Gāzes koordinācijas grupa ⁽⁷⁾ un Naftas koordinācijas grupa ⁽⁸⁾.

Turklāt ES kritiskās infrastruktūras plānā būtu jāņem vērā esošās struktūras un mehānismi Savienības līmenī un jāizmanto tie, tostarp attiecīgās Padomes darba grupas (proti, PROCIV CER darba grupa) un tās, kas izveidotas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2022/2557 ⁽⁹⁾, jo īpaši attiecībā uz sadarbību starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm un ar Komisiju un sadarbību Kritisko vienību noturības grupā (CERG), kura izveidota ar Direktīvu (ES) 2022/2557. Tajā būtu jāņem vērā arī attiecīgo Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru pienākumi saskaņā ar tiem piemērojamo tiesisko regulējumu. Kritiskās infrastruktūras krīzes situācijās veicamās reaģēšanas darbības Savienības, valstu un nozaru līmenī papildina citus krīzes un ārkārtas situāciju pārvarēšanas mehānismus, kuri atbalsta daudznozaru koordināciju.

Informācijas konfidencialitāte

ES kritiskās infrastruktūras plānā būtu jāņem vērā, ka svarīgi ir aizsargāt ar kritisko infrastruktūru un kritiskajām vienībām saistītās klasificētās informācijas un sensitīvās neklasificētās informācijas konfidencialitāti.

Nevienai dalībvalstij nav jāsniedz informācija, kuras izpaušana būtu pretrunā to būtiskajām valsts drošības, sabiedriskās drošības vai aizsardzības interesēm. Neskarot LESD 346. pantu, ar informāciju, kas ir konfidenciala, ievērojot Savienības vai valstu noteikumus, piemēram, noteikumus par uzņēmējdarbības konfidencialitāti, būtu jāapmainās ar Komisiju un citām attiecīgajām iestādēm tikai tad, ja šāda apmaiņa ir nepieciešama šī ieteikuma piemērošanai. Ar informāciju būtu jāapmainās tikai tiktāl, ciktāl tas ir atbilstīgi un samērīgi minētās apmaiņas nolūkam. Informācijas apmaiņā būtu jāievēro minētās informācijas konfidencialitāte un kritisko vienību drošība un komerciālās intereses, vienlaikus ievērojot dalībvalstu drošību.

3. Iesaistītie dalībnieki

Katrai dalībvalstij un attiecīgajām Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām, kas minēti turpmāk a)–g) apakšpunktā, saskaņā ar tiem piemērojamiem noteikumiem un procedūrām būtu jānosaka attiecīgie dalībnieki katrā kritiskās infrastruktūras incidentā ar būtisku pārrobežu nozīmi, attiecīgā gadījumā atkarībā no skartās nozares un incidenta veida.

a) Dalībvalstis

- Kompetentās iestādes (piemēram, par kritisko infrastruktūru atbildīgās iestādes, attiecīgās nozaru iestādes, vienotie kontaktpunkti, kas izraudzīti vai izveidoti, ievērojot Direktīvas (ES) 2022/2557 9. panta 2. punktu, iestādes, kuras izraudzītas vai izveidotas, ievērojot Direktīvas (ES) 2022/2557 9. panta 1. punktu).
- Citas ieinteresētās personas, tostarp privātā sektora vienības vai personas, kam ir īpašas funkcijas, piemēram, kritiskās infrastruktūras operatori, tostarp tie, kas identificēti kā kritiskās vienības.
- Ministri, kas atbildīgi par kritiskās infrastruktūras noturību, un/vai ministri, kas ir atbildīgi par nozari vai nozarēm, kuras visvairāk ietekmējis attiecīgais kritiskās infrastruktūras incidents ar būtisku pārrobežu nozīmi.

b) Padome

- Padomes prezidentvalsts.
- Pastāvīgo pārstāvju komiteja, Politikas un drošības komiteja un IPCR mehānismi.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2555 (2022. gada 14. decembris), ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augstu kibernetikas līmeni visā Savienībā un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 910/2014 un Direktīvu (ES) 2018/1972 un atceļ Direktīvu (ES) 2016/1148 (TID 2 direktīva) (OV L 333, 27.12.2022., 80. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Ieteikums (2021. gada 2. decembris) par sistēmisku kibernetikas incidentu Eiropas līmeņa koordinācijas mehānismu attiecīgajām iestādēm (ESRK/2021/17).

⁽⁴⁾ Komisijas 2022. gada 23. maija paziņojums "Ārkārtas rīcības plāns transporta nozarei" (COM(2022) 211 final).

⁽⁵⁾ Izveidota saskaņā ar 19. pantu Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2019/123 (2019. gada 24. janvāris), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus gaisa satiksmes pārvaldības (ATM) tīkla funkciju īstenošanai un atceļ Regulu (ES) Nr. 677/2011 (OV L 28, 31.1.2019., 1. lpp.).

⁽⁶⁾ Komisijas Lēmums 2012/C 353/02 (2012. gada 15. novembris), ar ko izveido Elektroenerģijas jautājumu koordinācijas grupu (OV C 353, 17.11.2012., 2. lpp.).

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1938 (2017. gada 25. oktobris) par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 994/2010 (OV L 280, 28.10.2017., 1. lpp.).

⁽⁸⁾ Padomes Direktīva 2009/119/EK (2009. gada 14. septembris), ar ko dalībvalstīm uzliedz pienākumu uzturēt jēlnaftas un/vai naftas produktu obligātas rezerves (OV L 265, 9.10.2009., 9. lpp.).

⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2557 (2022. gada 14. decembris) par kritisko vienību noturību un Padomes Direktīvas 2008/114/EK atceļšanu (OV L 333, 27.12.2022., 164. lpp.).

— Attiecīgās darba grupas, piemēram, Civilās aizsardzības jautājumu darba grupa – Kritisko vienību noturība (“PROCIV CER darba grupa”) un citu attiecīgo darba grupu priekšsēdētāji.

— Padomes Ģenerālsēkretariāts.

c) Eiropadome

— Eiropadomes priekšsēdētājs.

d) Komisija

— Izraudzītais vadošais dienests un Migrācijas un iekšlietu ģenerāldirektorāts kā par šo jomu atbildīgais dienests un starpnozaru incidenta gadījumā – Migrācijas un iekšlietu ģenerāldirektorāts un citi attiecīgie Komisijas dienesti.

— Komunikācijas ģenerāldirektorāts un preses dienests.

— Veselības ārkārtas situāciju gatavības un reaģēšanas iestādes (HERA) ģenerāldirektorāts.

— CERG, ko vada Komisijas pārstāvis (Migrācijas un iekšlietu ģenerāldirektorāts), un citas attiecīgās ekspertu grupas un komitejas.

— ERCC, kas izveidots saskaņā ar UCPM (24/7 operatīvās ārkārtas situāciju pārvaldības centrs UCPM ietvaros, kas atrodas Eiropas Civilās aizsardzības un humānās palīdzības operāciju ģenerāldirektorātā).

— Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2022/2371⁽¹⁰⁾ 4. pantā minētā Veselības drošības komiteja.

— Komisijas Ģenerālsēkretariāts (ARGUS sekretariāts) un ģenerālsēkretāra vietnieks (ARGUS process), Cilvēkresursu ģenerāldirektorāts (Drošības direktorāts).

— Citas attiecīgas Komisijas ekspertu grupas, kas palīdz Komisijai koordinēt pasākumus ārkārtas vai krīzes situācijā.

— Citi krīzes un ārkārtas situāciju pārvarēšanas tīkli, tai skaitā nozaru tīkli (piemēram, Transporta kontaktpunktu tīkls, ko pārvalda Mobilitātes un transporta ģenerāldirektorāts, starpiestāžu Kiberkrīžu darba grupa⁽¹¹⁾, Eiropas aviācijas krīzes koordinācijas vienība).

— Priekšsēdētājs un/vai atbildīgais priekšsēdētāja vietnieks/komisārs.

— Citi Komisijas dienesti, kuriem var būt kompetence konkrētās kompetences jomās.

e) EĀDD

— Vienotā izlūkdatu analīzes procedūra (“SIAC”), ko veido Izlūkošanas un situāciju centrs (“IntCen”) un ES Militārā štāba Izlūkošanas direktorāts (“EUMS Int”).

— Krīzes Reaģēšanas centrs (“KRC”).

— Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos / Komisijas priekšsēdētāja vietnieks (“Augstais pārstāvis”).

f) Attiecīgās Savienības struktūras, biroji un aģentūras, piemēram, Eiropols vai ENISA, atkarībā no skartās nozares⁽¹²⁾

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2371 (2022. gada 23. novembris) par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 1082/2013/ES (OV L 314, 6.12.2022., 26. lpp.).

⁽¹¹⁾ Neformāla grupa, kurā ietilpst attiecīgie Komisijas dienesti, EĀDD, Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūra (“ENISA”), ES iestāžu un aģentūru datorapdraudējumu reaģēšanas vienība (“CERT-EU”) un Eiropols, kuras kopīgi vada Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ģenerāldirektorāts un EĀDD.

⁽¹²⁾ Piemēram, attiecībā uz transportu – Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra (“EASA”), Eiropas Jūras drošības aģentūra (“EMSA”), Eiropas Dzelzceļa aģentūra (“ERA”); attiecībā uz veselību – Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (“ECDC”) un Eiropas Zāļu aģentūrai (“EMA”); attiecībā uz enerģētiku – Enerģoregulatoru sadarbības aģentūra (“ACER”); attiecībā uz kosmosu – ES Kosmosa programmas aģentūra (“EUSPA”); attiecībā uz pārtikas nozari – Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (“EFSA”); attiecībā uz jūrniecību – Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra (“EFCA”); attiecībā uz kiberdrošības incidentiem – datordrošības incidentu reaģēšanas vienība (“CSIRT”), Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru kiberdrošības dienests (“CERT-EU”), ECB, ESRK, Eiropas Uzraudzības iestādes (“EUI”).

g) Citas attiecīgas struktūras

— Eiropas Kiberkrīžu sadarbības organizāciju tīkls (“EU-CyCLONe”), kas izveidots ar Direktīvas (ES) 2022/2555 16. pantu.

— Datordrošības incidentu reaģēšanas vienību (“CSIRT”) tīkls, kas izveidots ar Regulas (ES) 2022/2555 15. pantu.

— Sistēmisks kiberincidentu Eiropas līmeņa koordinācijas mehānisms (“EU-SCICF”), kā minēts ESRK Ieteikumā ESRK/2021/17.

4. Mijiedarbība ar citiem attiecīgiem krīzes un ārkārtas situāciju pārvarēšanas mehānismiem un instrumentiem

ES kritiskās infrastruktūras plānam vajadzētu būt elastīgam rīkam, ar ko plāno dažādas darbības, kuras varētu veikt daļēji vai pilnībā, izmantojot dažādus esošos mehānismus, atkarībā no kritiskās infrastruktūras incidenta ar būtisku pārrobežu nozīmi veida un smaguma un no operatīvās, stratēģiskās/politiskās koordinēšanas nepieciešamības.

a) Integrētie krīzes situāciju politiskās reaģēšanas (“IPCR”) mehānismi

Saskaņā ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2018/1993⁽¹³⁾ mehānismiem krīzes gadījumā, kad ir aktivizēti IPCC mehānismi, ES kritiskās infrastruktūras plānā ietvertie pasākumi varētu būt daļa no ES reaģēšanas politiskā līmenī. Šādā gadījumā tiktu piemērots IPCC lēmumu pieņemšanas process, un ES kritiskās infrastruktūras plānu varētu izmantot kā papildu rīku, kas IPCC sniedz īpašu atbalstu kritiskās infrastruktūras jomā, lai nodrošinātu labi koordinētu reaģēšanu. IPCC mehānismi ir izstrādāti tā, lai nodrošinātu savlaicīgu politikas koordināciju un reaģēšanu Savienības politiskajā līmenī (Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome) nopietnu ārkārtas situāciju vai krīžu gadījumā. IPCC izmanto arī, lai stratēģiskā/politiskā līmenī koordinētu reaģēšanu uz solidaritātes klauzulas piemērošanu (LESD 222. pants) nolūkā nodrošināt Savienības un dalībvalstu rīcības saskaņotību un papildināmību. Kārtība, kādā Savienība īsteno solidaritātes klauzulu, ir noteikta Padomes Lēmumā 2014/415/ES⁽¹⁴⁾.

b) Savienības civilās aizsardzības mehānisms (“UCPM”)

Saskaņā ar Lēmumu Nr. 1313/2013/ES UCPM var aktivizēt, lai reaģētu uz faktiskām dabas un cilvēku izraisītām katastrofām vai katastrofas draudiem Savienībā un ārpus tās (tostarp tiem, ko rada incidenti, kuri ietekmē kritisko infrastruktūru) ar ERCC operatīvo atbalstu. ERCC strādā ciešā saziņā ar valstu civilās aizsardzības iestādēm un attiecīgajām Savienības struktūrām, lai katastrofu pārvarēšanā veicinātu starpnozaru pieeju.

c) ES hibrīddraudu novēršanas rīkkopa un ES protokols hibrīddraudu apkarošanai (“ES protokols”)

ES protokolā hibrīddraudu apkarošanai⁽¹⁵⁾ (“ES protokols hibrīddraudu apkarošanai”) ir izklāstīti procesi un rīki, kas piemērojami hibrīddraudu vai hibrīdkampaņu gadījumā visā krīzes un ārkārtas situāciju pārvaldības ciklā.

Būtiska kritiskās infrastruktūras incidenta ar hibrīddimensiju gadījumā papildus ES kritiskās infrastruktūras plānam attiecīgā gadījumā piemēro ES protokolā hibrīddraudu apkarošanai aprakstītos procesus un rīkus, piemēram, attiecībā uz konkrētu informāciju, analīzi vai informēšanu par kritiskās infrastruktūras incidenta ar būtisku pārrobežu nozīmi hibrīdaspektiem un attiecībā uz sadarbību ar ārējiem partneriem. Konkrētāk, ES hibrīddraudu novēršanas rīkkopa⁽¹⁶⁾ nodrošina satvaru koordinētai reaģēšanai uz hibrīdkampaņām. Tā kā galvenā atbildība par hibrīddraudu apkarošanu gulstas uz dalībvalstīm, tiek piemērots lēmumu pieņemšanas process, kas aprakstīts Īstenošanas pamatnostādnes attiecībā uz satvaru koordinētai Savienības reaģēšanai uz hibrīdkampaņām.

d) Direktīvā (ES) 2022/2555 paredzētie noteikumi par plašāpmēra kiberdrošības incidentu koordinētu pārvaldību

Direktīva (ES) 2022/2555 ietver noteikumus par plašāpmēra kiberdrošības incidentu koordinētu pārvaldību, izmantojot pastāvošos sadarbības tīklus, jo īpaši EU-CyCLONe un CSIRT tīklu. EU-CyCLONe un CSIRT tīkls sadarbojas, izmantojot procesuālo kārtību, kas precīzē minētās sadarbības detaļas, un izvairās no jebkādas uzdevumu dublēšanās.

⁽¹³⁾ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2018/1993 (2018. gada 11. decembris) par ES integrētajiem krīzes situāciju politiskās reaģēšanas mehānismiem (OV L 320, 17.12.2018., 28. lpp.)

⁽¹⁴⁾ Padomes Lēmums 2014/415/ES (2014. gada 24. jūnijs) par kārtību, kādā Savienība īsteno solidaritātes klauzulu (OV L 192, 1.7.2014., 53. lpp.)

⁽¹⁵⁾ Komisijas dienestu darba dokuments “ES protokols hibrīddraudu apkarošanai” (SWD(2023)116 final).

⁽¹⁶⁾ Padomes secinājumi (2022. gada 21. jūnijs) par satvaru koordinētai ES reaģēšanai uz hibrīdkampaņām un Īstenošanas pamatnostādnes attiecībā uz satvaru koordinētai ES reaģēšanai uz hibrīdkampaņām (15880/22)

EU-CyCLONe darbojas kā starpnieks starp tehnisko un politisko līmeni plašapmēra kibernetikas incidentu un krīžu laikā, un tas uzlabo sadarbību operatīvajā līmenī un atbalsta lēmumu pieņemšana politiskajā līmenī. *EU-CyCLONe* izmanto CSIRT tīkla konstatējumus un savas spējas, lai sagatavotu plašapmēra kibernetikas incidentu un krīžu ietekmes analīzi. Tāda kritiskās infrastruktūras incidenta ar būtisku pārrobežu nozīmi gadījumā, kas sakrīt ar plašapmēra kibernetikas incidentu vai šķiet saistīts ar to, attiecīgajam Padomes darba grupām būtu jānosaka pienācīga koordinācija operatīvajā līmenī, tostarp sadarbībā ar *EU-CyCLONe*. Koordinēšanas mērķim vajadzētu būt noteikt, kurš dalībnieks, rīks(-i) vai mehānisms(-i) varētu visefektīvāk palīdzēt reaģēt uz kritiskās infrastruktūras incidentu ar būtisku pārrobežu nozīmi, vienlaikus izvairoties no dublēšanās un paralēliem darba virzieniem. Šādi koordinācijai vajadzētu būt saskaņotai ar esošajiem attiecīgajiem mehānismiem incidenta laikā.

e) Citi nozaru vai starpnozaru mehānismi un instrumenti

Ar šo ES kritiskās infrastruktūras plānu nevajadzētu dublēt citus nozaru vai starpnozaru krīzes un ārkārtas situāciju pārvarēšanas instrumentus vai koordinācijas mehānismus. Ja šādi rīki vai mehānismi jau pastāv, šo ES kritiskās infrastruktūras plānu tā piemērošanas jomā būtu jāizmanto kā papildu rīku nozaru vai starpnozaru rīkiem vai mehānismiem, bet tam nevajadzētu aizstāt tos. Lai izvairītos no šādas dublēšanās, būtu jānodrošina nepieciešamā koordinācija starp dažādiem dalībniekiem. *IPCR* aktivizēšanas gadījumā *IPCR* ietvaros tiks īstenota politiskā un stratēģiskā koordinācija. Komisijā iekšējo krīzes koordināciju nodrošina tās iekšējais krīzes koordinācijas process *ARGUS*, ko atbalsta *ERCC*.

II daļa. Informācijas apmaiņa un koordinēta reaģēšana

Turpmāk aprakstītās darbības ietver sadarbības veidus, proti, informācijas apmaiņu, koordinētu informēšanu un reaģēšanu. Šī struktūra atbilst Padomes krīzes situāciju koordinācijas mehānisma *IPCR* režīmiem, un tajā plašākā nozīmē ir ņemta vērā jau Savienības līmenī pastāvošo krīzes koordinācijas mehānismu iespējamā izmantošana. Šajā struktūrā ir parādīts, kā šie sadarbības veidi tajā tiktu integrēti, ja tos izmantotu. Tomēr lielāko daļu šo darbību var veikt arī autonomi: tās nav atkarīgas no minētā mehānisma izmantošanas, bet drīzāk to papildina. Darbības ir izklāstītas hronoloģiskā secībā, vienlaikus ņemot vērā, ka tādas plaša apmēra krīzes gadījumā, kas ietver kritiskās infrastruktūras incidentu ar būtisku pārrobežu nozīmi, vairākas darbības varētu veikt vienlaikus un pastāvīgi.

1. Informācijas apmaiņa

a) Operatīvajā līmenī

Dalībvalstīm, kuras skāris kritiskās infrastruktūras incidents ar būtisku pārrobežu nozīmi, būtu jāpiemēro savi ārkārtas pasākumi, jānodrošina koordinācija ar attiecīgajiem valsts krīzes un ārkārtas situāciju pārvarēšanas mehānismiem un attiecīgā gadījumā jānodrošina visu attiecīgo valsts, reģionālo un vietējo dalībnieku iesaiste.

Attiecīgā gadījumā – attiecībā uz civilās aizsardzības palīdzību un *UCPM* – koordināciju starp dalībvalstīm un ar Komisiju nodrošina, izmantojot *ERCC* un dalībvalstu kontaktpunktus saskaņā ar *UCPM* tiesību aktiem.

i) Informācijas apmaiņa un paziņošana, ko veic valstu kompetentās iestādes

Papildus paziņošanas un informēšanas pienākumiem saskaņā ar Direktīvas (ES) 2022/2557 15. pantu un atbilstīgi attiecīgajam valsts tiesiskajam regulējumam valstu kompetentajām iestādēm, kas ir atbildīgas par kritisko infrastruktūru dalībvalstīs, kuras skāris kritiskās infrastruktūras incidents ar būtisku pārrobežu nozīmi, ar savu vienoto kontaktpunktu starpniecību un bez nepamatotas kavēšanās – ja vien tas nav operacionāli neiespējams – būtu jāsniedz Padomes prezidentvalstij un Komisijai attiecīgā informācija, kas varētu ietvert informāciju, kas saņemta no kritiskajām vienībām vai kritiskās infrastruktūras operatoriem vai citiem avotiem, par aktivizētajiem krīzes un ārkārtas situāciju pārvaldības mehānismiem.

Informācijas apmaiņa par kritiskās infrastruktūras incidentu ar būtisku pārrobežu nozīmi, būtu jāierobežo līdz tādiem, kas ir būtiska un samērīga ar minētās apmaiņas mērķi, un tai būtu jānotiek, izmantojot piemērotus saziņas kanālus ar attiecīgajiem Komisijas dienestiem. Attiecīgā un piemērotā gadījumā varētu izmantot *IPCR* platformu un *ERCC*. Ar informāciju būtu jārikojas saskaņā ar iedibinātajām procedūrām un noteikumiem, tostarp par rīcību ar klasificētu informāciju. *ERCC* iespējami izmantošanai nevajadzētu ietekmēt ne *UCPM* resursus, ne *ERCC* pieejamību, lai tas varētu turpināt pilnvērtīgi kalpot *UCPM*.

Šāda informācijas apmaiņa varētu ietvert attiecīgi būtiska kritiskās infrastruktūras incidenta ar būtisku pārrobežu nozīmi veidu un cēloni, novēroto vai aplēsto traucējumu ietekmi uz kritisko infrastruktūru un pamatpakalpojumu sniegšanu, incidenta sekām dažādās nozarēs un pāri robežām un ietekmes mazināšanas pasākumiem, kas jau veikti vai plānoti valsts līmenī vai ar attiecīgajām citām dalībvalstīm un Komisiju, izmantojot esošos mehānismus, piemēram, informācijas apmaiņas kārtību saskaņā ar Direktīvas (ES) 2022/2557 9. un 15. pantu. Šāda informācijas apmaiņa būtu jānodrošina, nenovirzot kritiskās infrastruktūras vai dažos gadījumos kritiskās vienības vai dalībvalsts resursus no darbībām, kuras saistītas ar incidenta risināšanu, kam jābūt noteiktai par prioritāti.

Lai nodrošinātu turpmākus pasākumus, informāciju saņēmējiem Komisijas dienestiem, tostarp tiem, kas ir atbildīgi par nozari, kurā notika kritiskās infrastruktūras incidents ar būtisku pārrobežu ietekmi, informē Migrācijas un iekšlietu ģenerāldirektorāta kontaktpunktu un Komisijas Ģenerālsekretariātu.

Ja informācija varētu būt būtiska kiberdrošības dimensijas risināšanai vai saistīta ar kiberdrošības incidentu, Komisijai un Padomes prezidentvalstij būtu jāapmainās ar attiecīgo informāciju ar *EU-CyCLONe*. Direktīvā (ES) 2022/2557 paredzētajām kompetentajām iestādēm un Direktīvā (ES) 2022/2555 paredzētajām kompetentajām iestādēm būtu arī jāsadarbības un bez nepamatotas kavēšanās jāapmainās ar informāciju, kas saistīta ar šādiem incidentiem.

Jūrlietu jomā valstu kompetentajām iestādēm būtu jāapsver iespēja izmantot vienoto informācijas apmaiņas vidi ("CISE"), lai bez nepamatotas kavēšanās apmainītos ar informāciju.

ii) Informācijas apmaiņa Savienības līmenī

Komisija pēc iespējas ātrāk sasauca *CERG*, lai veicinātu attiecīgās informācijas par incidentu (veidu, cēloni, ietekmi un sekām dažādās nozarēs un pāri robežām) apmaiņu starp valstu kompetentajām iestādēm, kas atbildīgas par kritisko infrastruktūru, un attiecīgajām Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām, un informē par to Padomes prezidentvalsti. Tā kā minētajā *CERG* sanāksmē uzmanība tiks pievērsta attiecīgajam kritiskās infrastruktūras incidentam ar būtisku pārrobežu nozīmi un tā sekām, dalībvalstīm tiek atgādināts, ka tās var lūgt Komisiju uzaicināt uz šo *CERG* sanākumi valstu tematiskos ekspertus, lai veicinātu vispiemērotāko dalībvalstu pārstāvību. Atkarībā no incidenta smagumcentra attiecīgie Komisijas dienesti varētu būt cieši saistīti ar *CERG* sanākumi, lai apmainītos ar informāciju, kas iegūta, izmantojot esošos nozaru instrumentus.

Tādu incidentu gadījumā, kuros apvienoti kiberdrošības un fiziski ar kiberdrošību nesaistīti aspekti, *CSIRT* tīkls un *EU-CyCLONe* sadarbosies, pamatojoties uz procesuālo kārtību, kas minēta Direktīvas (ES) 2022/2555 15. panta 6. punktā. Prezidentvalstij būtu jānodrošina koordinācija ar attiecīgajām darba grupām, attiecīgajiem Komisijas dienestiem, EADD, *CERT-EU*, *ENISA* un Eiropolu. Vajadzības gadījumā *CERT-EU* apmainās ar attiecīgo informāciju ar *CSIRT* tīklu, savukārt Komisija dalās informācijā ar *EU-CyCLONe*. Vienojoties ar attiecīgajiem priekšsēdētājiem, Komisija (Migrācijas un iekšlietu ģenerāldirektorāts un Komunikācijas tīklu, saturs un tehnoloģiju ģenerāldirektorāts) vajadzības gadījumā var ierosināt *CERG* kopīgu sanākumi ar *EU-CyCLONe* un *CSIRT* tīklu un par to informē Padomes prezidentvalsti.

Starpnozaru kritiskās infrastruktūras incidenta ar būtisku pārrobežu nozīmi gadījumā, kam ir plaša ietekme vai politiska nozīme Savienības līmenī, Padomes prezidentvalsts pēc savas iniciatīvas un pēc apspriešanās ar skarto dalībvalsti, Komisiju un Augsto pārstāvi vai pēc vienas vai vairāku dalībvalstu lūguma var izskatīt starpnozaru koordinācijas iespējas, izmantojot *IPCR*. *IPCR* aktivizēšanas gadījumā, piemēram, informācijas apmaiņas režīmā, *IPCR* ietvaros notiktu politiska un stratēģiska koordinācija, un ES kritiskās infrastruktūras plāns sniegtu nepieciešamo ieguldījumu attiecībā uz kritisko infrastruktūru, lai atbalsētu *IPCR* darbu.

Ja kritiskās infrastruktūras incidents ar būtisku pārrobežu nozīmi skar arī kādu trešo valsti, Padomes prezidentvalstij, apspriežoties ar skartajām dalībvalstīm un Komisiju, būtu jāapsver sadarbības ar trešo valsti piemērotība un kārtība.

iii) Komisijas un Savienības aģentūru sniegtais atbalsts

Attiecīgā gadījumā un rīkojoties saskaņā ar savām pilnvarām, Eiropols Savienības līmenī sniedz incidenta situāciju ziņojumu. Citas Savienības aģentūras, attiecīgā gadījumā un rīkojoties saskaņā ar savām attiecīgajām pilnvarām, sniedz attiecīgo informāciju, kas veicina situācijas apzināšanos vai koordinētu reaģēšanu uz kritiskās infrastruktūras incidentu ar būtisku pārrobežu nozīmi, atbildīgajiem ģenerāldirektorātiem, kuri savukārt ziņo Komisijai (Migrācijas un iekšlietu ģenerāldirektorātam) kā CERG priekšsēdētājam. Komisija pienācīgi informē Padomes prezidentvalsti.

Komisija attiecīgā gadījumā un saskaņā ar piemērojamajiem Savienības un valsts tiesiskajiem regulējumiem var veicināt situācijas apzināšanos, izmantojot tādas Savienības kosmosa programmas⁽¹⁷⁾ līdzekļus kā *Copernicus*, *Galileo* vai *EGNOS*.

b) Stratēģiskajā līmenī

i) Ziņojumu sagatavošana, pamatojoties uz dalībvalstu ieguldījumu

Komisija sagatavo ziņojumu kritiskās infrastruktūras noturības jomā, pamatojoties uz informāciju (par kritiskās infrastruktūras incidentu ar būtisku pārrobežu nozīmi un esošo paraugpraksi attiecībā uz šāda incidenta risināšanu), ar ko valstu kompetentās iestādes CERG sanāksmē vai kopīgās sanāksmēs ar attiecīgajiem dienestiem, ekspertu grupām vai tīkliem, un citu pieejamu informāciju. Šo ziņojumu izplatīs CERG locekļiem, PROCIV CER darba grupas locekļiem un, apspriežoties ar Padomes prezidentvalsti, citām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Vajadzības gadījumā ziņojums tiks klasificēts atbilstošā līmenī un jebkurā gadījumā izplatīts attiecīgajiem saņēmējiem dalībvalstīs saskaņā ar noteikumiem un procedūram attiecībā uz informācijas drošību, kā noteikts piemērojamajā tiesiskajā regulējumā.

Šajā ziņojumā attiecīgā gadījumā no kiberdrošības viedokļa tiks ņemti vērā rezultāti, kas gūti attiecīgajos Savienības līmeņa riska novērtējumos, izvērtējumos un scenārijos, tostarp tajos, ko veikusi Komisija, Savienības Augstais pārstāvis un sadarbības grupa.

IPCR aktivizēšanas gadījumā šis ziņojums var sniegt ieguldījumu integrētajā situācijas apzināšanās analīzē ("ISAA"), ko sagatavo Komisijas dienesti un EĀDD.

Attiecīgā gadījumā SIAC sniedz jaunāko uz izlūkdatiem balstītu novērtējumu par incidentu.

ii) Savienības krīzes koordinācijas mehānismu aktivizēšana un Savienības rīku izmantošana

Atbilstoši ar UCPM saistītajiem tiesību aktiem ERCC var sākt sniegt situācijas apzināšanās atbalstu saistībā ar incidentu, kad ir aktivizēts UCPM⁽¹⁸⁾. Turklāt skartās dalībvalstis var pieprasīt savas teritorijas satelītattēlus, izmantojot *Copernicus* ārkārtas situāciju pārvaldības pakalpojumu.

Ja to uzskata par vajadzīgu, lai Komisijā apmainītos ar informāciju ar EĀDD un attiecīgajām Savienības aģentūrām, vadošais ģenerāldirektorāts vai Migrācijas un iekšlietu ģenerāldirektorāts – koordinācijā ar Ģenerālsekretariātu – aktivizē Komisijas iekšējā krīzes koordinācijas procesa ARGUS I posmu, uzsākot pasākumu ARGUS IT rīkā. Komisija nodrošina, ka attiecīgā informācija tiek kopīgota ar dalībvalstīm IPCR apaļā galda sanāksmēs un IPCR platformā.

Padomes prezidentvalsts var aktivizēt IPCR mehānismus informācijas apmaiņas režīmā, kas nozīmē, ka Komisija un EĀDD ar valstu kompetento iestāžu un attiecīgā gadījumā citu avotu atbalstu izstrādā ISAA ziņojumus. Pat neaktivizējot IPCR, Padomes prezidentvalsts var izveidot IPCR tīmekļa platformas uzraudzības lapu. Padomes Ģenerālsekretariāts, vienojoties ar prezidentvalsti, uzraudzības lapu var izveidot, iespējams, pēc skartās dalībvalsts, Komisijas dienestu vai EĀDD pieprasījuma.

Citus (nozaru) Savienības krīzes un ārkārtas situāciju pārvarēšanas mehānismus un rīkus attiecīgā gadījumā var aktivizēt, ievērojot attiecīgās procedūras. Komisija nodrošinās koordināciju starp šiem mehānismiem un rīkiem.

Ja fiziskais incidents sakrīt vai šķiet saistīts ar plašapmēra kiberdrošības incidentu, kā definēts Direktīvas (ES) 2022/2555 6. panta 7. punktā, Padomes prezidentvalsts var arī piemērot noteikumus par plašapmēra kiberdrošības incidentu koordinētu pārvaldību, kas noteikti Direktīvā (ES) 2022/2555, lai noteiktu pienācīgu koordināciju, kurā – saskaņā ar saviem noteikumiem un procedūram – cita starpā piedalās Kiberjautājumu horizontālā darba grupa, PROCIV CER darba grupa, CERG, EU-CyCLONe un CSIRT tīkls.

⁽¹⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/696 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido Savienības kosmosa programmu un Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūru un atceļ Regulas (ES) Nr. 912/2010, (ES) Nr. 1285/2013 un (ES) Nr. 377/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES (OV L 170, 12.5.2021., 69. lpp.).

⁽¹⁸⁾ Piemēram, publicējot mediju monitoringa produktus, civiltās aizsardzības ziņojumus, analītiskos kopsavilkumus, ECHO ikdienas kartes, ECHO ikdienas ziņas un citus pielāgotus produktus.

iii) Sabiedrības informēšana koordinēšana

Dalībvalstīm, kuras ir skāris kritiskās infrastruktūras incidents ar būtisku pārrobežu nozīmi, būtu, cik vien iespējams, jākoordinē sabiedrības informēšana par krīzi, vienlaikus ievērojot valstu kompetences un administratīvo regulējumu šajā jomā. Attiecīgā gadījumā var iesaistīt *IPCR* krīzes saziņas koordinatoru tīklu.

Pamatojoties uz kopīgo situācijas apzināšanos, *PROCIV CER* darba grupa – sadarbībā ar skartajām dalībvalstīm un apspriežoties ar Komisiju – var organizēt viedokļu apmaiņu par dalībvalstu un Komisijas īstenotajām sabiedrības informēšanas pieejām. Vajadzības gadījumā *PROCIV CER* darba grupai būtu jācenšas rast kopīgu pamatu, lai atvieglotu koordināciju starp dalībvalstīm.

Tas būtu jā dara, paturot prātā, ka informēšanas centieniem nevajadzētu apdraudēt valsts krīzes un ārkārtas situāciju pārvarēšanas operācijas.

Eiropols un citas attiecīgās Savienības aģentūras savas sabiedrības informēšanas darbības koordinē ar Komisijas preses dienestu, pamatojoties uz kopīgu situācijas apzināšanos un apspriežoties ar skartajām dalībvalstīm. Saskaņā ar plānu *ERCC* nebūs paredzēta nekāda loma sabiedrības informēšanā par krīzi.

Ja kritiskās infrastruktūras incidents ar būtisku pārrobežu nozīmi ietver ārējo dimensiju vai hibrīddimensiju, sabiedrības informēšanu koordinē ar EĀDD un Komisijas preses dienestu, kā aprakstīts ES protokolā hibrīddraudu apkarošanai.

2. Reaģēšana (kas ietver nepārtrauktas darbības, kuras aprakstītas sadaļā “Informācijas apmaiņa”, un papildu darbības stratēģiskajā/politiskajā līmenī)

a) Stratēģiskajā līmenī

i) Pastāvīga situācijas ziņojumu sagatavošana

PROCIV CER darba grupa būtu jāinformē par ziņojumu sagatavošanu (piemēram, par *ISAA*, ja tiek aktivizēta *IPCR*, vai par Komisijas sagatavoto ziņojumu, kura pamatā ir dalībvalstu ieguldījumi kritiskās infrastruktūras noturības jomā), un tai būtu jā sagatavo Pastāvīgo pārstāvju komiteja, ja tā vēl nav sasaukta, vai attiecīgā gadījumā Politikas un drošības komitejas sanāksme.

SIAC pastiprina saziņu ar dalībvalstu izlūkdienestiem, apkopo visu avotu informāciju un sagatavo incidenta analīzi un novērtējumu, kā arī vajadzības gadījumā regulārus atjauninājumus.

ii) Koordinācijas sanāksmju organizēšana

Pamatojoties uz kopīgo situācijas apzināšanos, Padomes prezidentvalstij būtu pēc iespējas drīz jāsasauca *PROCIV CER* darba grupas sanāksmes, lai saistībā ar kritiskās infrastruktūras noturību apspriestu nepilnības Savienības reaģēšanā uz kritiskās infrastruktūras incidentu ar būtisku pārrobežu nozīmi, un izpētītu iespējas veikt koordināciju starp dalībvalstīm un Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām. Ja būtu jāaktivizē *IPCR*, prezidentvalsts minēto sanāksmju konstatējumus varētu iekļaut *IPCR* apaļā galda krīzes sanāksmēs. *IPCR* apaļā galda krīzes sanāksmēs var arī apzināt dažas konkrētas nepilnības reaģēšanā uz kritiskās infrastruktūras incidentiem ar būtisku pārrobežu nozīmi un cita starpā var uzdot *PROCIV CER* darba grupai tās novērst un par rezultātiem ziņot turpmākajās *IPCR* apaļā galda krīzes sanāksmēs, lai atbalstītu *IPCR* politikās un stratēģiskās koordinācijas centienus.

iii) Savienības krīzes koordinācijas mehānismu pilnīga aktivizēšana un Savienības instrumentu izmantošana

Ja Padomes prezidentvalsts aktivizē *IPCR* pilnā režīmā:

Reaģēšanas koordināciju Savienības politikajā līmenī veic Padome, izmantojot *IPCR* mehānismus.

Padomes prezidentvalsts aicina savlaicīgi rīkot neformālu apaļā galda sanāksmi, pulcējot attiecīgos valstu, Savienības un starptautiskos dalībniekus, kurā skartā(-ās) dalībvalsts(-is) var ziņot par incidentu, prezidentvalsts var ziņot par attiecīgo Padomes darba grupu konstatējumiem un Komisijas dienesti var ziņot par iepriekš sasaukto(-ajām) grupas sanāksmi(-ēm), ko attiecīgā gadījumā papildina EĀDD.

Minētajā sanāksmē var uzaicināt *SIAC* un attiecīgās Savienības aģentūras sniegt jaunāko informāciju par situāciju saistībā ar kritiskās infrastruktūras incidentu ar būtisku pārrobežu nozīmi.

ISAA vadošais dienests (Komisijas vadošais dienests vai EĀDD) ar attiecīgo Komisijas dienestu, attiecīgo Savienības struktūru, biroju un aģentūru un valstu kompetento iestāžu palīdzību sagatavo *ISAA* ziņojumu. Arī dalībvalstis tiek aicinātas sniegt ieguldījumu, izmantojot *IPCR* tīmekļa platformu.

Ja Komisijas priekšsēdētājs aktivizē Komisijas iekšējā krīzes koordinācijas procesa ARGUS II posmu, īsā laikā sasauk Krīzes koordinācijas komitejas sanāksmes, kurās)iesaista attiecīgos Komisijas dienestus, aģentūras un attiecīgā gadījumā EĀDD, lai koordinētu visus kritiskās infrastruktūras incidenta ar būtisku pārrobežu nozīmi aspektus.

Tāda kritiskās infrastruktūras incidenta ar būtisku pārrobežu nozīmi gadījumā, kas ir ES un NATO kopīgās interesēs, Komisijas dienesti un EĀDD var sasaukt Savienības un NATO strukturētā dialoga par noturību sanāksmi, lai veicinātu kopīgu situācijas apzināšanos un informācijas apmaiņu par pasākumiem, kurus veic Savienība un NATO, pilnībā ievērojot Savienības un dalībvalstu kompetences saskaņā ar Līgumiem un galvenos principus, kuri nosaka ES un NATO sadarbību, kā par to vienojusies Eiropadome, jo īpaši savstarpību, iekļautību un lēmumu pieņemšanas autonomiju, un pilnīgi pārredzami attiecībā uz visām dalībvalstīm. Atkārtoti apstiprinot, cik svarīga ir netraucēta informācijas apmaiņa starp Savienības un NATO, tādu informāciju par incidentiem, kuru skartā dalībvalsts uzskata par sensitīvu, varētu nodot NATO ar skartās dalībvalsts nepārprotamu piekrišanu. Dalībvalstis tiks informētas par strukturētā dialoga rezultātiem attiecībā uz ES kritiskās infrastruktūras plāna piemērošanu.

iv) Sabiedrības informēšana

Attiecīgā gadījumā Padomei būtu jāveicina viedokļu apmaiņa par sabiedrības informēšanas pieejām un, ja nepieciešams, jācenšas rast kopīgu pamatu, lai atvieglotu koordināciju starp dalībvalstīm un ar Komisiju. Šo darbu var atbalstīt neformālais krīzes saziņas koordinators tīkls, kas izveidots ar IPCR. Komisijas dienesti, attiecīgā gadījumā un apspriežoties ar skartajām dalībvalstīm, sagatavo arī sabiedrības informēšanas paziņojumus.

Ja kritiskās infrastruktūras incidents ar būtisku pārrobežu nozīmi ietver ārējo dimensiju vai hibrīddimensiju, sabiedrības informēšana būtu jākoordinē ar EĀDD un Komisijas preses dienestu. Saskaņā ar plānu ERCC nebūs paredzēta nekāda loma sabiedrības informēšanā par krīzi.

v) Atbalsts dalībvalstīm un efektīva reaģēšana

Padomes prezidentvalsts var sasaukt vairākas PROCIV CER darba grupas un citu attiecīgo darba grupu sanāksmes, lai atbalstītu darbības, ko veic IPCR ietvaros, ja tā tiktu aktivizēta.

Dalībvalstis, kuras skāris kritiskās infrastruktūras incidents ar būtisku pārrobežu nozīmi, var – divpusējā līmenī vai ar Padomes prezidentvalsts un/vai PROCIV CER darba grupas starpniecību – lūgt citu dalībvalstu tehnisko atbalstu, piemēram, konkrētas īpašas zināšanas, lai mazinātu negatīvo ietekmi, ko rada kritiskās infrastruktūras incidents ar būtisku pārrobežu nozīmi.

Dalībvalstis, kuras skāris kritiskās infrastruktūras incidents ar būtisku pārrobežu nozīmi, var arī lūgt tehnisko un/vai finansiālo atbalstu Komisijai vai attiecīgajām Savienības aģentūrām. Pēc šāda lūguma saņemšanas Komisija koordinācijā ar attiecīgajām Savienības aģentūrām novērtē tās iespējamo atbalstu un – attiecīgā gadījumā un ar skarto dalībvalstu piekrišanu – Savienības līmenī aktivizē tehniskos seku mazināšanas pasākumus saskaņā ar savām attiecīgajām procedūrām un koordinē tehniskās spējas, kas vajadzīgas, lai apturētu vai samazinātu ietekmi, ko rada kritiskās infrastruktūras incidents ar būtisku pārrobežu nozīmi. Komisijai un prezidentvalstij būtu vienai otru pienācīgi jāinformē par šiem lūgumiem, lai nodrošinātu efektīvu koordināciju.

Skartās valstis var aktivizēt UCPM, lai lūgtu palīdzību, un pēc tam ERCC – atbilstoši ar UCPM saistītajiem tiesību aktiem – sadarbotos ar dalībvalstu kontaktpunktiem, lai koordinētu palīdzības sniegšanu.

Eiropols un citas attiecīgās Savienības aģentūras saskaņā ar savām attiecīgajām pilnvarām un pēc pieprasījuma var atbalstīt dalībvalstis, kuras skāris kritiskās infrastruktūras incidents ar būtisku pārrobežu nozīmi, incidenta izmeklēšanā.

b) Politiskajā līmenī

Padomes prezidentvalsts var apsvērt nepieciešamību sasaukt IPCR apaļā galda sanāksmes, Padomes darba grupu, Pastāvīgo pārstāvju komitejas un Padomes sanāksmes, lai apmainītos ar informāciju par kritiskās infrastruktūras incidenta ar būtisku pārrobežu nozīmi iespējamo izcelsmi un paredzamajām sekām dalībvalstīs un Savienībā, vienotos par kopējām pamatnostādņēm un pieņemtu vajadzīgos pasākumus, lai atbalstītu dalībvalstis, kuras skāris šāds incidents, un mazinātu tā sekas. Šo jautājumu var izskatīt arī Eiropadome.

ES kritiskās infrastruktūras plāna shematiskais pārskats

